

Lantmäteriet,
Geodatasekretariatet

Nationell geodatastrategi 2016-2020

LM dnr 505-2016/1643

ULI Geoforum är en branschorganisation som samlar 200 medlemmar inom offentlig och privat verksamhet samt akademi. Branschorganisationen verkar för en ökad och breddad användning av geodata och geografisk IT – för ett effektivt och hållbart samhälle.

ULI Geoforum utgör en mötesplats för sina medlemmar: myndigheter, kommuner, företag, institutioner, föreningar och andra organisationer som producerar eller använder geografisk information. ULI Geoforum utvecklar strategiska samarbeten för att förbättra förutsättningarna för verksamhetsutveckling baserad på geografisk information.

Nedan följer ULI Geoforums yttrande över remissversionen av Nationella geodatastrategin 2016-2020.

Visionen och de övergripande målen

ULI Geoforum är mycket positiv till att den nya geodatastrategin har ett tydligt fokus på utvecklad samverkan för öppna och lättanvända geodata. Det är också mycket positivt att strategin har fokus på samhällsutmaningar där geodata kan bidra med lösningar. Visionen präglas av lösningsorientering för att åstadkomma mest möjliga nytta av geodata och infrastrukturen för geodata vilket är mycket positivt för både offentlig och privat sektor.

Det behövs tydligare strategi för omställning från mänskligt läst data till maskinläst data

Vi står inför en övergång från **mänskligt läst data till maskinläst data**. De kommer att innebära helt nya arbetssätt och arbetsflöden inom geodataproduktion, distribution och användning. Framtidens arbetsflöden utnyttjar strukturerad semantiska data, alltså maskinläsbara data. Det är en enorm förändring som kräver att systemarkitektur och referensmodellarkitektur står i fokus.

Det saknas mål och strategi för kompetensförsörjning för att förverkliga omställningen

Omställningen med en övergång till maskinlästa data, de nya arbetsflödena och nya arbetsuppgifter innebär också förändrade kompetensbehov. Det saknas i geodatastrategin mål för **kompetensförsörjning**, för att förverkliga omställningen.

Addera en ny samhällsutmaning som kallas ”Effektivare samhällsbyggnadsprocess”

Sveriges satsning på Digitalt först för en effektivare samhällsbyggnadsprocess och det statliga innovationsprogrammet Smart Built Environment har sin grund i att man ser en enorm potential i en effektivare samhällsbyggnadsprocess. Sverige ska bygga mycket framöver och vi har enorma slöserier i processen i form av en upphackad process där information går till spillo. Det leder till kvalitetsbrister, fördyrande av handläggning samt långa processtider. För att uppnå ett obrutet informationsflöde i samhällsbyggnadsprocessen bör **strategin kompletteras med en samhällsutmaning som kallas ”Effektivare samhällsbyggnadsprocess”**.

Samverkan behöver kompletteras med tydliga nationella riktlinjer och lagar

Det är mycket bra att strategin har fokus på **samverkan**. Strategin har identifierat samverkan som en avgörande faktor för att åstadkomma mest möjliga nytta med geodata och infrastrukturen för geodata. För att samverkan ska ge resultat, krävs tydlig styrning. I remissversionen av geodatastrategin saknas det dock en idé om hur denna samverkan ska bli tvingande för de inblandade aktörerna och vad som ska säkra framdrift i arbetet.

För att lyckas behövs dessutom förändringar i lagstiftning för att etablera enhetliga modeller på nationell nivå. Det är helt avgörande för att få framdrift i det samverkan ska arbeta för att förverkliga.

Öppna data är målet, men vilka är hindren för öppna data i Sverige?

Öppna data och öppna geodata är en internationell strömning. Sverige har kommit igång sent med arbetet att öppna upp datakällor däribland geodatakällor. De svenska hindren för att öppna geodatakällor handlar såklart om finansiering, men det finns även andra hinder som dessutom är gemensamma för svenska offentliga datakällor generellt. Vi rekommenderar att strategin kompletteras med en beskrivning av ytterligare hinder för öppning av data. Finansiering är ett hinder, men det finns fler.

Omställningen till öppna data är en stor reform i Sverige. Många statliga myndigheter har satt igång arbetet och har tagit fram beslut, strategi och handlingsplan på högsta nivå. Hos kommunerna är situationen dock en annan och man behöver snabbt nå beslutsfattare med fakta som underlag för deras beslut om öppna data.

Hur ska det offentliga åtagandet se ut inom geodataområdet 2020?

Offentliga sektorns arbete med att tillgängliggöra geodata samt arbetet med att ta fram e-tjänster, appar mm aktualiserar frågan om hur det offentliga åtagandet ska se ut framöver. Vad ska den offentliga sektorn göra och vad ska marknaden ta hand om? ULI Geoforum anser

att strategin ska kompletteras med ett framåsyftande avsnitt som hanterar frågeställningen om det offentliga åtagandet.

Dessutom, vad blir följderna av öppna data ur ett producent-konsument perspektiv?

Hägersten 15 maj 2016

Susanne Nellesmann Ek
Kanslichef och VD, ULI Geoforum